

1. Sumárny prehľad hospodárenia, hlavné aspekty a ciele hospodárenia na OZ Šaštín

1.1 Základné informácie o lesoch.

Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik sú organizačne členené na 23 odštepných závodov, 2 špecializované odštepne závody. Odštepny závod Šaštín je jeden z nich. Hospodári na celkovej výmere 37 208,79 ha. Člení sa na 6 lesných správ a 2 expedičné sklady organizačne začlenené pod úsek ekonomicko - obchodný v rámci ústredia odštepného závodu.

Lesy vo vlastníctve Slovenskej republiky predstavujú celkovú výmeru 25 118,31 ha prenajaté lesy zmluvne od iných subjektov predstavujú výmeru 1 278,45 ha a neštátne neodovzdané lesy 10 812,03 ha.

1.2 Lesy a systém hospodárenia.

Systém hospodárenia v lesoch na Slovensku určujú Programy starostlivosti o les vyhotovené v súlade so zákonom o lesoch a súvisiacimi právnymi normami, buď Národným lesníckym centrom (NLC) vo Zvolene alebo súkromnými projektantmi, podľa metodického usmernenia NLC Zvolen. Programy sú schválené orgánmi štátnej správy lesného hospodárstva na obdobie platnosti spravidla 10 rokov. Z viacerých dôležitých faktorov plánovania v lesnom hospodárstve treba poukázať hlavne na dva z nich – pri plánovaní výšky ťažby táto nesmie byť vyššia ako je prírastok. Hospodárska činnosť je zameraná v prevažnej väčšine na podrastový spôsob, ktorý zabezpečuje trvalé pokrytie pôdy lesným porastom, holorubný spôsob sa využíva pri borovicových a topoľových porastoch v súlade s PSoL. Pri plánovaní v lesoch sú zohľadnené požiadavky ochrany prírody so zameraním na zvláštnosti v regiónoch. Výška ťažby v lesnom hospodárskom pláne je pre lesného hospodára záväzná a podlieha kontrole orgánov štátnej správy pôsobiacich v systéme lesného hospodárstva.

<i>Výmera obhospodarovaných lesov – porastová pôda</i>			
<i>spolu</i>	<i>spolu</i>		
	štátne	neštátne neodovzdané	<i>prenajaté</i>
37 208,79 ha	25 118,31 ha	10 812,03 ha	1 278,45 ha
<i>Výmera podľa kategórií lesov</i>			
hospodárske lesy	ochranné lesy	lesy osobitného určenia	
ha	ha	ha	
29 365,47	4037,62	3805,70	

Výmera chránených území				
<i>spolu</i>	<i>podľa stupňa územnej ochrany prírody a krajiny</i>			
	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>
37 208,79 ha	18441,38 ha	637,17 ha	363,67 ha	1236,90 ha

Podiel uplatňovania hospodárskych spôsobov			
<i>podrastový</i>	<i>holorubný</i>	<i>výberkový</i>	<i>účelový</i>
48 %	17 %	0 %	35 %

2. Dlhodobé hospodárske ciele

Dlhodobé hospodárske ciele a zámery v obhospodarovaní lesov vychádzajú zo štátnej lesníckej politiky a na to nadväzujúcich legislatívnych noriem, ktoré vytvárajú základné rámce v obhospodarovaní lesov.

Dlhodobým cieľom hospodárenia je zabezpečenie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri zabezpečení plnenia ekonomických, environmentálnych a sociálnych funkcií lesov.

3. 10 – ročné hospodárske úlohy a ciele

10 – ročné úlohy a ciele vychádzajú z „Programov starostlivosti o les“ – PSOL, ktoré sú prostriedkom pre dosiahnutie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri súčasnom plnení ostatných produkčných a mimoprodukčných funkcií.

PSOL je nástrojom štátu, vlastníka, správcu a obhospodarovateľa lesa na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch. (Zákon č. 326/2005 Z. z., § 40, ods. 1).

PSOL vyhotovuje odborne spôsobilá nezávislá inštitúcia spravidla na obdobie 10 rokov pre „Lesný celok (LC)“, resp. „Vlastnícky celok (VC)“.

Pri tvorbe PSOL zriaďovateľ vychádza z modelov hospodárenia schválených orgánom štátnej správy na základe komplexného a podrobného zisťovania stavu a vývoja lesného fondu.

Výsledkom plánovania je opis porastov a plán hospodárskych opatrení pre najnižšie jednotky priestorového rozdelenia lesa - dielce, čiastkové plochy, porastové skupiny.

4. Krátkodobé hospodárske úlohy a ciele

Sú dané ročnými vykonávacími plánmi hospodárskych opatrení v JPRL /dielcoch/. Vypracovávajú sa v technických jednotkách alebo v korunách.

Ročné vykonávacie plány vyhotovuje lesný hospodár pre jednotlivé porasty na základe predpisu PSOL - možnosti (produkcia dreva) a potreby (zdravotný stav lesa, výchova porastov, ochranné opatrenia) vykonania hospodárskych opatrení v porastoch. Výška ročných úloh sa približne rovná 1/10 plánovaných úloh PSOL. Pri činnostiach, ktoré nie sú v PSOL určené sa postupuje podľa potrieb jednotlivých porastov. Výber druhov pri realizácii (plánovaní) zásahov je ovplyvnený predpisom PSOL (ťažba a obnova porastov) a možnosťami stanovišťa.

Ročné plány sú vyhotovované pre:

Ťažbovú činnosť - ťažba obnovná

- ťažba výchovná /prebierky/ v porastoch do 50 r. a nad 50 r.
- Pestovnú činnosť - zalesňovanie
- výchova mladín / prečistky /
- ochrana kultúr proti burine, proti zveri
- príprava plochy pre zalesňovanie.

poľovníctvo - ročný plán chovu a lovu poľovnej zveri v režijných revíroch OZ
ostatné plány - (finančné,

		t.j.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Celková ťažba dreva	ihlič.	m ³	72261	59764	58589	65963	93126	134284	96840
	listn.	m ³	75803	89220	80570	79102	81180	77459	68182
z toho náhodná	ihlič.	m ³	34395	23802	37900	51948	88523	132597	88861
	listn.	m ³	14930	17444	17037	9751	12076	8908	8379
z toho výchovná do 50 rokov		m ³	18813	15310	20406	14192	7118	5756	4669
		ha	690	771	975	582	267	141	152
z toho výchovná nad 50 rokov		m ³	16746	22641	21141	24071	24602	24017	25144
		ha	639	641	569	459	566	467	625
Celková plocha obnovy		ha	512	556	437	357	350	326	243,19
podiel prirodzenej obnovy		%	21	19	9	10	20	50	43,93
krytokorenné sadenice		ks	2550	4960	5150	51460	59000	31590	6400
straty na zalesňovaní		ha	261	230	244	164	168	50	71,31
podiel opakovaného zalesň.		%	51	41	56	46	48	178	64,4
Prečistky		ha	702	702	605	555	401	116	204,71
samovýroba v prečistkách		ha	55	84	48	22	37	22	28,57
Ochrana MLP		ha	737	442	500	419	285	521	120,35

Cieľom ročného plánovania je určenie potrebných hospodárskych opatrení vyplývajúcich zo skutočného fyziologického a zdravotného stavu jednotlivých lesných porastov (lesa).

5. Kľúčové aspekty pre monitoring lesnými hospodármi

Činnosti v lesnom hospodárstve

Jednotlivé činnosti v lesnom hospodárstve sú hodnotené a vyhodnocované lesným hospodárom ako po kvantitatívnej, tak i po kvalitatívnej stránke. Monitoring lesnými hospodármi je upravený v systéme interných auditov kvality trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.

Škodlivé činitele

Dominujúce škodlivé činitele, ktoré ovplyvňujú proces hospodárenia na OZ:

A. biotické škodlivé činitele:

> **zver:** spôsobuje - zimný obhryz kôry kmeňov a letné lúpanie

- odhryz /poškodenie kmienkov a asimilačných orgánov/

- vytĺkanie parožia, vyrytie/vyťahovanie sadeníc

> **podkôrny hmyz:** spôsobuje poškodenie stromu prerušením lyka

Lykožrút smrekový /Ips typographus/

Lykožrút lesklý /Pityogenes chalcographus/

Lykožrút vrcholcový /Ips acuminatus/

Lykožrút borovicový /Ips sexdentatus/

Lykokaz borinový /Tomicus minor/

Lykokaz borovicový /Tomicus piniperda

Krasoň modrý /Phaenops cyanea/

Agrilus biguttatus

> **škodcovia asimilačných orgánov a koreňov sadeníc:** spôsobujú poškodenie asimilačných orgánov

Chrúst obyčajný /Melolontha melolontha/

Chrúst pagašťanový /Melolontha hyppocastani

> **rakoviny, huby:** rôzne druhy napr. rod Nectria; spôsobujú poškodenie kmeňa až odumieranie jedince

> **cudzopasné rastliny:** technické poškodenie, defoliácia
Imelo biele /Viscum album/

B. abiotické škodlivé činitele:

- > vietor: poškodzuje jednotlivé stromy /zlomy, vývraty/ a porasty /plošné kalamity/
- > sucho: poškodenie asimilačných orgánov, koreňov
- > požiar: poškodzuje stromy i celé porasty

C. antropogénne škodlivé činitele:

- > **imisie:** fyziologicky poškadzujú asimilačné orgány drevín
- > **človek:** krádeže drevnej hmoty, poškodzovanie lesa ľudskou činnosťou (turistika a pod.)

	t.j.	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
podiel náhodnej ťažby z celkovej ťažby	%	33	28	39	43	58	66	69
počet nahlásených priestupkov na úseku LH		98	96	54	48	31	16	19

Kontrolu možného výskytu škodcov -výskyt patogéna monitoruje a zisťuje lesný hospodár predovšetkým na miestach, kde sú zvlášť priaznivé podmienky pre jeho rozmnoženie (potencionálne ohniská), v susedstve napadnutých porastov, na skladoch dreva, v oblastiach kalamitného výskytu a pod.

Kalamitní hmyzí škodcovia, ako aj hubové choroby sú každoročne kontrolované a vedie o nich hospodár evidenciu, na základe ktorej je vypracovaná krátkodobá prognóza.

Sumárnou evidenciou výskytu škodlivých činiteľov na území SR je poverené laboratórium pre kontrolu, evidenciu a prognózu Lesníckej ochrannárskej služby LVÚ vo Zvolene, ktoré zohľadňuje hlásenia lesnej prevádzky - lesných hospodárov a iných pracovníkov.

Pre užívateľov lesa je spôsob hlásenia výskytu škodlivých činiteľov záväzný.

škodlivý činiteľ/rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
sucho	8364	11753	8217	9032	9021	19471	1147,11
vietor	12402	8773	12036	9554	12965	2236	715,08
sneh		1058		5	10	0	0
požiar	893	483	153			0	0
iné abiotické	474	3328	607	484	0	425	55,12
krádež	302	341	263	119	97	163	166,36
iné antropogénne	5	21	117	5		5	2,16
huby		55	951	560	1	644	2,16
lykožrút borovicový	19806	13148	30480	38866	69531	113804	1591,98
lykožrút smrekový	1119	992	1861	2861	3878	4834	1193,32
podkôrny hmyz	60	16	30	10	18	67	16,74

6. Kľúčové produkty hospodárenia a odbytistia

Kľúčovými produktmi firmy sú:

Hlavným produktom hospodárenia firmy je lesný porast obhospodarovaný trvalo udržateľným spôsobom plniaci produkčné a mimoprodukčné funkcie

Ostatnými produktmi firmy sú napr.:

- drewná hmota - sortimenty surového dreva /sortimenty zvláštnej akosti, piliarska guľatina, vlákninové drevo, palivo, príp. iné/,
- sadbový materiál - produkcia sadenic na obnovu lesa a pestovanie okrasných drevín,
- produkty drevárskej výroby - rezivo, stolárske výrobky,
- produkty ostatnej výroby (energetická štiepka, divina a pod.)

Kľúčovými odbytištiami firmy sú:

- drevospracujúce a celulózo-papierenské podniky s celoslovenskou pôsobnosťou – významní spracovatelia dreva,
- regionálni spracovatelia dreva – menšie podniky miestneho významu spracúvajúce predovšetkým hmotu z blízkeho okolia,
- obyvateľstvo – zásobovanie obyvateľstva drewnou hmotou predovšetkým na energetické a stavebné využitie a sadbovým materiálom okrasných drevín,
- export – využívaný predovšetkým na realizáciu drewnej hmoty neuplatniteľnej na domácom trhu,
- odberatelia energetickej štiepky na výrobu tepla,
- odberatelia ostatných produktov (sadbový materiál, produkty drevárskej výroby).

7. Previerky a kontroly hospodárenia

Kontrolou je zisťovaný objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi a internými predpismi.

Kontroly: 1. interné
2. vonkajšie

7.1. Interné kontroly

Druhy kontrolnej činnosti vykonávanej v rámci internej kontroly v štátnom podniku LESY SR, Banská Bystrica sú:

- A/ Bežná kontrola
- B/ Tematické previerky
- C/ Komplexné previerky
- D/ Následné kontroly

7.2. Vonkajšie kontroly

Vonkajšie kontroly rozdeľujeme na :

- a) všeobecné - prevádzané štátnymi organizáciami všetkých stupňov riadenia. Sú zamerané na všetky oblasti činnosti organizácie
- b) odborné - špecifický druh kontroly so zameraním na obhospodarovanie lesov a sú vykonávané v zmysle ustanovení Zákona č. 326/2005 Z. z., v znení neskorších predpisov a ďalších zákonných noriem súvisiacich s obhospodarovaním lesov.

Odborné kontroly vykonávajú orgány štátnej správy lesného hospodárstva

Odborné kontroly sú (ŠSLH) nasledovne:

- a) bežné
- b) ročné
- c) po skončení platnosti lesného hospodárskeho plánu (PSOL)

Z prevedených kontrol sa vyhotovujú "záznamy" alebo "protokoly", kde sa uvedú zistené skutočnosti, nedostatky, návrhy na nápravné opatrenia a termíny ich realizácie.

8. Zoznam dotknutých tretích strán a záujmových organizácií

A.)Vládne organizácie a organizácie zainteresované v lesnom hospodárstve

Meno adresa firmy/organizácie/inštitúcie

Ministerstvo život. prostredia SR Ministerstvo životného prostredia SR

Námestie Ľudovíta Štúra 1

812 35 Bratislava
Tel : +421259561111

Okresný úrad odbor starostlivosti o životné prostredie
Hviezdoslavova 3
911 01 Trenčín
Tel.: 032/741 16 71

Okresný úrad, Pozemkový a lesný odbor
Hviezdoslavova 3
911 01 Trenčín
Tel.: 032/741 15 81
Fax: 032/741 15 89
opl.tn@minv.sk

Okresný úrad, Pozemkový a lesný odbor
Hviezdoslavova 36
Nové Mesto nad Váhom
Tel.: 032/774 59 01
opl.nm@minv.sk

Okresný úrad, Pozemkový a lesný odbor
Centrum 1/1
017 01 Považská Bystrica
tel.: 042/430 01 60
opl.pb@minv.sk

Okresný úrad odbor starostlivosti o životné prostredie
Hviezdoslavova 2254/36
915 01 Nové Mesto n. Váhom
Tel. 032/ 7745800

Slovenský pozemkový fond Brigádnická 22
Bratislava regionálny odbor
911 01 Trenčín
Tel.: 032/294 16 90,

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Gen. M. R. Štefánika c.20
911 01 Trenčín
Tel: 032/244 01 11

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Hviezdoslavova 40
915 01 Nové Mesto n. Váhom
Tel:032/244 11 92

Inšpektorát práce Hodžova 36
911 01 Trenčín
Tel: 032/744 16 46

B.). Školy, vedecké pracoviská a projekčné organizácie v lesnom hospodárstve

Meno adresa firmy/organizácie/inštitúcie
Technická univerzita Zvolen Technická univerzita
TG Masaryka 24
960 01 Zvolen
Tel.: 045/5206111

Lesnícka ochrannárska služba LVU – Lesnícka ochrannárska služba
Lesnícka 11
969 23 Banská Štiavnica
Tel.: 045/678 11 44

Štátna ochrana prírody SR, Trenčianska 31
Správa CHKO Biele Karpaty 914 41 Nemšová
tel : 032/659 83 87

Správa CHKO Malé Karpaty, Štúrova 115, 900 01 Modra,
tel.:033/647 40 02

Štátna ochrana prírody Samova 3,
Správa CHKO Ponitrie 949 01 Nitra
Tel. 037/776 49 01

NLC - Národné lesnícke centrum
 T.G. Masaryka 22
 96092 Zvolen
 Tel. 045/ 5320316

C.) Iné organizácie a inštitúcie zainteresované v lesnom hospodárstve

Meno adresa firmy/organizácie/inštitúcie
 Juraj Lukáč Leso ochranárske zoskupenie VLK,
 082 13 Tulčík 310
 Tel.: 00421/51/7789 488
 alfa@wolf.sk
 www.wolf.sk

Ústav ekológie lesa SAV, Ľudovíta Štúra 2,
 960 53 Zvolen

ÚNIA regionálnych združení vlastníkov neštátnych lesov Slovenska,
 Palárikova 183/16, 018 41 Dubnica n/V.,

Slovenský poľovnícky zväz Slovenský poľovnícky zväz

Regionálna organizácia

Súdna 22

911 01 Trenčín

Tel.: 0948 021 128

Slovenský vodohospodársky podnik š.p.

Radničné námestie č. 8

969 55 Banská Štiavnica

Slovenská poľovnícka komora

OPK Trenčín

Súdna 22

912 01 Trenčín

Tel.: 032/658 34 86

FSC Slovensko

Komenského 21

974 01 Banská Bystrica

Tel.: 0948 0359 950

info@fscslovakia.sk

PEFC Slovensko

T.G. Masaryka 24

Tel.: 045/520 64 44

info@pefc.sk

9 . Prístup k verejnosti

Naša organizácia prejavuje záujem komunikovať s tretími stranami alebo záujmovými skupinami, prípadne lokálnym obyvateľstvom, ktoré prejavia záujem o hospodárenie v lese, prípadne o les samotný. Prebiehajúci dialóg poskytuje lesnému hospodárovi širší uhol pohľadu na hospodárenie v lesoch. Myšlienka je bližšie informovať a zainteresovať tretie strany do procesu obhospodarovania lesa. V rámci širšej informovanosti verejnosti je na každej lesnej správe spracovaný „Sumárny prehľad hospodárenia“ a je k dispozícii na požiadanie k nahliadnutiu.

Pre účely poskytnutia informácie o pozoruhodných miestach lesnej krajiny, ktorú spravujeme a z dôvodu zintenzívniť u verejnosti vnímanie významu lesa a našej práce v ňom boli na každej lesnej správe zriadené „Lesné informačné kancelárie“.

Forma komunikácie a informovania, môže prebehnúť e-mailom, poštou, telefónom /pozri kontakty/ alebo osobne.